

महाराष्ट्र शासन
मा. बाळासाहेब ठाकरे कृषी व्यवसाय व ग्रामीण परिवर्तन (स्मार्ट) प्रकल्प
(जागतिक बँक सहाय्यित उपक्रम)

जा.क्र./स्मार्ट/स.प्र. अ/छाननी/१५२/२०२२

दिनांक:- २५/०२/२०२२.

प्रति,

- १) मा. विभाग प्रमुख, प्रकल्प अंमलबजावणी कक्ष, सर्व
- २) नोडल अधिकारी, प्रकल्प अंमलबजावणी कक्ष, सर्व
- ३) विभागीय कृषि सहसंचालक, सर्व
- ४) प्रकल्प संचालक आत्मा, सर्व

विषय:- स्मार्ट प्रकल्पांतर्गत प्राथमिक मान्यता दिलेल्या समुदाय आधारित संस्थांच्या सविस्तर अहवाल छाननीबाबत.

संदर्भ :- १) या कार्यालयाचे पत्र जा.क्र.स्मार्ट/स.प्र.अ/९६१ दि.२९/१०/२१ व १११ दि.०८/०२/२२.
२) या कार्यालयाचे पत्र जा.क्र.स्मार्ट/स.प्र.अ/तपासणी/१०९/२२ दि.०८/०२/२०२२.

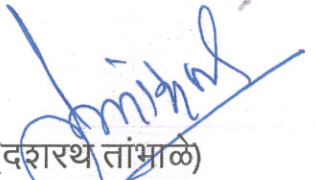
उपरोक्त विषयी कळविण्यात येते की, मा. बाळासाहेब ठाकरे कृषि व्यवसाय व ग्रामीण परिवर्तन (स्मार्ट) प्रकल्पांतर्गत संदर्भ क्र १ अन्वये ५३१ समुदाय आधारित संस्थांना सविस्तर प्रकल्प अहवाल तयार करणेसाठी प्राथमिक मान्यता देण्यात आलेली आहे. त्यानुसार समुदाय आधारित संस्थांनी तयार करून सादर केलेल्या सविस्तर प्रकल्प अहवालाची तपासणी करणेकरिता संदर्भ क्र. २ अन्वये मार्गदर्शक सूचना निर्गमित करण्यात आलेल्या आहेत. सीबीओंनी सादर केलेल्या सविस्तर प्रकल्प अहवालाची तपासणी करून गुणांकनासह (प्रपत्र ५) अंतिम मंजूरीसाठी शिफारस करणे अभिप्रेत आहे. गुणांकनाकरिता प्रपत्र ५ निर्गमित करण्यात आलेले आहे. सविस्तर प्रकल्प अहवालाचे मूल्यमापन करताना खालील अभिलेखे तपासून गुणांकन पत्रिकेसोबत सादर करावी.

- १) सीबीओंची भागधारक संख्या तपासताना शेतकरी उत्पादक कंपनीची CS/CA प्रमाणित भागधारकांची यादी, CLF आणि CMRC संदर्भात जिल्हास्तरीय अधिकाऱ्यांची प्रमाणित सदस्यांची यादी पहावी.
- २) अत्य व अत्यल्प भूधारक शेतकऱ्यांची संख्या संबंधित गावच्या स्थानिक कृषि सहाय्यकामार्फत तपासून कृषि सहाय्यकाचे प्रमाणपत्र घ्यावे.
- ३) महिलांची संख्या प्रमाणित भागधारकांच्या यादीतून तपासावी.
- ४) अनुसूचित जाती आणि जमाती शेतकऱ्यांची संख्या याबाबतची खात्री क्षेत्रीय अधिकारी/कर्मचारी यांचेमार्फत तपासून घ्यावी.
- ५) शेतकरी उत्पादक कंपनीचे भागभांडवल (Paid up Capital) तपासताना <https://www.mca.gov.in/mcafoportal/viewCompanyMasterData.do> या लिंकवर जावून कंपनीचा नोंदणी क्रमांक टाकून खात्री करावी.
- ६) सीबीओची उलाढाल तपासताना लेखापरीक्षण अहवालातील Profit & Loss statement मध्ये Revenue from sale, services or Both यात नमूद रक्कम खात्री करावी.
- ७) सीबीओस पूर्वानुभव आहे की नाही हे तपासताना संस्थेचे मागील कृषि व्यवसायासंबंधी उपक्रम तपासावे व त्यातून झालेली उलाढाल आणि सभासदांना झालेला फायदा तपासून कृषि सहाय्यकाने प्रमाणपत्र द्यावे.
- ८) सीबीओकडे विक्रीयोग्य व गुणवत्तापूर्ण शेतमालाची उपलब्धता संस्थेच्या भागधारक व बिगर भागधारकांच्या जमीन धारणा व तेथील पिकाची सरासरी उत्पादकता यावरून तपासून मंडळ कृषि अधिकाऱ्याने प्रमाणपत्र द्यावे.
- ९) फॉरवर्ड लिंकेज तपासताना सीबीओने सादर केलेल्या सामंजस्य करारामधील खरेदीदारा समवेत आर्थिक व्यवहाराची देयके यावरून खात्री करावी.

- १०) बँकवर्ड लिंकेज तपासताना सीबीओने भागधारकाकडून शेतमाल एकत्र करून विक्री करून पेमेंट केले असल्याचे संस्थेचे बँक स्टेटमेंट पहावे.
- ११) सीबीओकडे प्रस्तावित उपप्रकल्पाकरिता पायाभूत सुविधा (जागा, वीज, रस्ता, पाणी इ.) असल्याची खात्री जिल्ह्याच्या प्रकल्प उपसंचालक आत्मा यांनी व्यक्तिशः भेट देवून तपसावी व त्याचे प्रमाणपत्र द्यावे.
- १२) सीबीओच्या सविस्तर प्रकल्प अहवालातील आर्थिक गुणोत्तरे (IRR, BEP व DSCR) तपासताना Business कॅल्कुलेटर मधील शीट क्र. ९.१, ९.२ व ९.६ याची खात्री करावी.
- १३) सीबीओ उपप्रकल्पासाठी स्वहिस्सा उभारणी कशी करणार याबाबत संस्थेचे लेखी हमीपत्र तसेच बँक कर्ज घेणार असल्या LoI घ्यावा.

वरील प्रमाणे सर्व कागदपत्रांची तपासणी करून संबंधित अभिलेख्यांसह गुणांकण पत्रिका (प्रपत्र ५) व तपासणी सूची प्रकल्प संचालक, आत्मा यांच्या स्वाक्षरीने संचालक आत्मा यांना सादर करावी.

(दशरथ तांभाळे)

अतिरिक्त प्रकल्प संचालक, स्मार्ट